

Onderwerp

VTH-documenten en Interbestuurlijk toezicht door provincie

Datum	8 september 2026
Thema programmabegroting	Leefomgeving
Portefeuillehouder	Cyril Weijers
Zaaknummer	2026-001955

Kennis te nemen van

De diverse documenten met betrekking tot beleid en uitvoering voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) voor het jaar 2026 en de brief van de provincie 'beoordeling interbestuurlijk toezicht omgeving 2025'.

Kernboodschap

VTH-documenten: uitvoerings- en handhavingsstrategie VTH (2026), jaarlijks uitvoeringsprogramma VTH (2026) en een jaarlijks evaluatierapport/jaarverslag (2025)

Gemeenten zijn verplicht om diverse VTH-documenten (vergunning, toezicht en handhaving) op te stellen op het gebied van omgevingsrecht (thuis taken en omgevingsdienst taken). Dit volgt uit hoofdstuk 18 van de Omgevingswet en hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit. Het gaat om een uitvoerings- en handhavingsstrategie, een jaarlijks uitvoeringsprogramma en een jaarlijks evaluatierapport/jaarverslag voor de thuis taken en de OD-taken (omgevingsdienst).

In 2025 hebben we een belangrijke inhaalslag gemaakt in de verdere professionalisering voor een gedragen en gedegen VTH-beleidsplan 2026-2029 (een uitvoerings- en handhavingsstrategie), een uitvoeringsprogramma voor 2026 en een jaarverslag/evaluatie over het jaar 2025. Daardoor voldoen we aan de eisen van de wet en aan het bijbehorende toezicht door de provincie. Hiermee hebben we een belangrijke stap gezet in onze verdere professionalisering van de taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Dit hebben wij niet alleen gedaan voor VTH omgevingsrecht, maar ook VTH openbare orde en veiligheid hebben wij hierbij integraal meegenomen. Dit stimuleert onder andere betere samenwerking en afstemming bij de uitvoering van deze taken.

Interbestuurlijk toezicht door Gedeputeerde Staten van Gelderland

Het VTH-beleidsplan 2026-2029, het uitvoeringsprogramma 2026 en het jaarverslag over 2025 zijn in de collegevergadering van 24 februari 2026 vastgesteld en op 26 februari 2026 toegestuurd naar de Gedeputeerde Staten van Gelderland (provincie) ter kennisname en beoordeling. Ook de VTH-documenten ten aanzien van de taken die de Omgevingsdienst (ODGM) voor ons uitvoert zijn op 26 februari 2026 (nogmaals) toegestuurd. Deze documenten zijn regionaal door de omgevingsdienst opgesteld in samenwerking met alle aangesloten gemeenten.

De provincie Gelderland houdt interbestuurlijk toezicht op de bij wet verplichte VTH-documenten die gemeenten moeten opstellen. De provincie ziet hier sinds 2025 strikter op toe en heeft een nieuw toetsingskader waaraan de VTH-documenten van 2025 zijn beoordeeld. Bij brief is verslag gedaan van de uitgevoerde toetsing en uitkomst.

Uit de beoordelingsbrief blijkt dat het oordeel van de provincie is dat de gemeente Rheden in 2025 niet heeft voldaan. Voor het beoordelingsjaar 2025 hadden we met de provincie besproken het bestaande beleid voor 2025 te verlengen en een summier uitvoeringsprogramma 2025 op te stellen, zodat we in 2025 de focus en tijd benutten om voor 2026 beleid en uitvoeringsstrategie op te stellen die volledig aan de eisen voldoet. De verwachting hierbij was dat gegeven deze afspraken de beoordeling over 2025 in die context zou worden gedaan en daarmee milder zou uitvallen. Daarmee kwam de uiteindelijk negatieve beoordeling over 2025 voor ons onverwacht. De provincie geeft echter aan dat het ondanks deze werkafspraken niet ontslaat om de beoordeling voor 2025 wel uit te voeren conform de eisen en heeft dit dus ook gedaan.

Op hoofdlijnen zijn de conclusies van de provincie herkenbaar en volgen we de conclusies. Door 2025 ook te benutten om een belangrijke inhaalslag te maken sorteerden we hier ook al op voor. Uiteraard hebben wij de bevindingen over 2025 van de provincie betrokken bij de nieuwe vastgestelde VTH-documenten voor 2026. Dit lijkt positief te zijn ontvangen door de provincie voor het beoordelingsjaar 2026. Uit de concept-beoordeling van de provincie kunnen we afleiden dat we inmiddels voor de thuishaken (taken die wij als gemeente zelf uitvoeren) voldoen aan de eisen en voor de Omgevingsdienst-taken gedeeltelijk voldoen. Samen met de Omgevingsdienst werken we toe naar volledig voldoen.

Nuancering op jaarverslag/evaluatie 2025

In deze brief willen wij gebruik maken van de gelegenheid om de tabel 'doelstellingen' met betrekking op handhaving openbare orde en veiligheid (pagina 7 in het jaarverslag/evaluatie 2025) te nuanceren. Wij hebben inmiddels beter inzicht in de realisatie over 2025 dan bij het opstellen van het jaarverslag/evaluatie 2025. Voor een aantal doelstellingen op het gebied van handhaving openbare orde en veiligheid (doelstellingen 3, 4 en 5) hebben we in het jaarverslag aangegeven dat deze niet zijn gerealiseerd. Hiermee lijkt het alsof op deze doelstellingen geen inzet is geweest. Dit doet met de inzichten van nu niet volledig recht aan de situatie en dat lichten we hieronder toe.

U bent eerder geïnformeerd dat wij vanwege beperkte capaciteit voor de uitvoering van taken op het gebied van handhaving openbare orde en veiligheid in 2025 minder inzet geweest. In 2025 is er echter wel bij vragen, meldingen en incidenten handhaving ingezet op thema's zoals jeugd en parkeren. Ook is er sprake van een goede samenwerking in de jeugdketen. Door de beperkte capaciteit en toename van het aantal meldingen is de doelstelling 'terugdringen' van overlast echter niet meetbaar gerealiseerd.

In het kader van de Alcoholverwet is voornamelijk bij excessen inzet geweest. We hebben zeer beperkt de horecacontrole kunnen uitvoeren. Verder zijn de horecavergunningen op orde. Voor de paracommerciële (maatschappelijke of sociaal-culturele organisatie, zoals een sportkantine, buurthuis of studentenvereniging die naast haar eigen doel ook horeca-activiteiten ontplooit) werken we hier nog aan. Uiteraard werken we toe naar een structurele inzet. Op dit moment is de capaciteit voor handhaving openbare orde en veiligheid weer op orde.

Vervolg

Het VTH-beleidsplan bepaalt op hoofdlijnen de koers voor de jaren 2026 tot en met 2029. Jaarlijks stellen wij tijdig een uitvoeringsprogramma op en evalueren wij het jaar ervoor. Wij zullen u hierover jaarlijks informeren.

Wat betreft de VTH-documenten voor de milieutaken: door de fusie van de Omgevingsdiensten regio Arnhem en Nijmegen tot Omgevingsdienst Groene Metropool heeft de ODGM op dit moment verschillende documenten voor de regio Arnhem en Nijmegen. Deze documenten zullen komende jaren stapsgewijs worden geïntegreerd. Streven is een gezamenlijk nieuw beleidskader 2028-2032, uitvoering- en handhavingstrategie en uitvoeringsprogramma. Dit traject wordt afgestemd met het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie.

Bijlagen

1. VTH-beleidsplan 2026-2029;
2. Uitvoeringsprogramma 2026;
3. Jaarverslag/evaluatie 2025;
4. Brief provincie 'beoordeling interbestuurlijk toezicht omgeving 2025'.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris